

NOTAT

Fra: Center mod Menneskehandel
Til: Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Resumé: Besvarelse af Ligestillingsudvalgets alm. del spørgsmål 2 af 5. oktober 2012 vedr. Spaniens arbejde for at bekæmpe menneskehandel og herunder for, hvilken hjælp de tilbyder for menneskehandlede kvinder.

Dato: 24.10.12
Voksenenheden
Sagsnr: 12/036037
mgr@socialstyrelsen.dk

Spanien

Spanien er primært modtager- og transitland for alle former for menneskehandel. Der finder også en del intern handel sted.

Der er flere bud på omfanget af menneskehandel i/til Spanien. Estimerer spænder fra 15.000-400.000. Det officielle tal for identificerede ofre for menneskehandel til seksuel udnyttelse i 2011 er 234. Der er i samme periode tildelt refleksionsperiode til 98 personer.

Menneskehandel er en strafbar handling i Spanien (artikel 177 i straffeloven) og straffes med op til 10 års fængsel.

Handlingsplan

Spanien har ratificeret Palermoprotokollen i 2003 og Europarådets konvention i 2009, sidstnævnte i forbindelse med lanceringen af regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel til seksuel udnyttelse 2009-2011.

Indtil 2011 var der alene fokus på handel til seksuel udnyttelse, hvilket særligt affødte en del kritik fra de organisationer, der arbejder på feltet, da handel til tvangsarbejde i blandt andet landbrugssektoren er et stort problem i Spanien.

I 2011 tilføjede regeringen et tillæg om menneskehandel til tvangsarbejde til handlingsplanen.

Handlingsplanen er bygget op omkring 5 indsatsområder

- Oplysning, forebyggelse og efterforskning;
- Uddannelse og træning;
- Støtte og beskyttelse af ofre;
- Lovgivning;
- Koordination og samarbejde.

Handlingsplanen implementeres og monitoreres af en tværministeriel arbejdsgruppe. Minister for ligestilling er overordnet ansvarlig for koordination og monitorering.

Der er i april 2010 udarbejdet statusnotat for handlingsplanen. Væsentlige konklusioner er, at indsatsen er vellykket og at de lovgivningsmæssige rammer er på plads. Der skal fremover arbejdes mere intensivt med identifikation, beskyttelse og støtte.

Der er så vidt vides endnu ikke lanceret en ny handlingsplan på området.

Identifikation og referencesystem

Officiel identifikation af ofre for menneskehandel foretages af en særlig instans under rigspolitiet (*brigade for aliens*). I princippet kan enhver henvise en person til identifikation. Brigade for Aliens står for en nærmere dokumentation/undersøgelse af handelsforholdet, og er der begrundet mistanke om menneskehandel, indstilles der herfra til endelig vurdering hos myndighederne (*vice delegate of the government*). Sidstnævnte visiterer ofre for menneskehandel til støtte- og beskyttelsestilbud.

Identifikationsprocessen møder kritik blandt de sociale organisationer, da det i realiteten er svært at blive identificeret som offer for menneskehandel og processen kan tage lang tid - i nogle tilfælde op til flere år.

Støtte og tilbud til ofre for menneskehandel

Officielt identificerede ofre for menneskehandel får tildelt en refleksionsperiode på minimum 30 dage (artikel 59 i udlændingeloven).

Hvis ofret samarbejder med myndigheder/politi om efterforskning af egen sag, kan det udløse midlertidig opholdstilladelse i et år. Finder personen arbejde i løbet af det første år, gives der som udgangspunkt midlertidig opholdstilladelse i endnu ét år. Er personen fortsat i arbejde og får forlænget med ét år op til fem gange, gives der permanent opholdstilladelse.

Siden 2009 er der også indført mulighed for, at særlige personlige omstændigheder kan udløse midlertidigt ophold, uden at personen behøver at samarbejde med politiet.

Tilbud

Støtte til ofre for menneskehandel varetages primært af NGO'er, der arbejder med kvinder i prostitution. *Proyecto Esperanza* er tilsyneladende det eneste tilbud, der har fokus på kvinder handlet til enhver form for udnyttelse. Der er ikke officielle statslige krisecentre til ofre for menneskehandel. Nogle NGO'er har deres egne krisecentre eller alternative muligheder for indkvartering. De eneste, der umiddelbart er specialiseret i ofre for menneskehandel er APRAMP og *Proyecto Esperanza*.

Støtten kan indebære følgende:

- Ophold på krisecenter
- Juridisk støtte

- Sundhedstilbud (i regi af det offentlige sundhedssystem)
- Uddannelse
- Erhvervsrettede kurser (sprog, frisør, husarbejde)
- Mulighed for psykologisk bistand

Ønsker ofre for menneskehandel hjemsendelse til deres hjemland, forestår IOM dette arbejde.

Organisering

Koordinering af den sociale indsats til ofre for menneskehandel varetages af det spanske netværk til bekæmpelse af menneskehandel. Netværket er etableret i 2008 inden lanceringen af den første handlingsplan på området med henblik på at koordinere organisationer og indsatser på feltet.

ACCEM (NGO, der tilbyder støtte – herunder ophold til flygtninge og migranter i Spanien) fungerer som tovholder for det spanske netværk til bekæmpelse af menneskehandel.

Ressourcer

Den spanske regering afsatte 2,11 mio. euro årligt i handlingsplanens periode, som de sociale organisationer på feltet kunne søge. Regionale regeringer kan også afsætte yderligere midler til den sociale indsats, hvilket finder sted i meget forskelligt omfang.

HOTLINE

Organisationen *Violence Against Women* driver en national hotline i Spanien. Det spanske netværk til bekæmpelse af menneskehandel samarbejder med *Violence Against Women*, og henvendelser vedr. potentielle ofre for menneskehandel henvises til aktør i netværket.